

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Leonardii Lessii E Societate Iesu Theologi. In D.
Thomam De Beatitudine. De Actibus Hymenianis. De
Incarnatione Verbi. De Sacramentis Et Censuris.
Prælectiones Theologicæ Posthumæ**

Lessius, Leonardus

Lovanii, 1645

Dvb. Quando electio sit actus distinctus ab vsu actuo, & quando non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72898](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-72898)

ARTICVLVS IV.

Vtrum vſus præcedat ele-
ctionem?

Conclusio Prima. Si electio & vſus com-
parentur ad idem; electio est prior vſu:
electio enim pharmaci, est prior vſu pharmaci;
electio instrumenti, est prior vſu instrumenti.

Conclusio Secunda. Si cōparentur ad diuersa,
vſus potest antecedere electionem: nam vſus, quo
voluntas vtitur intellectu ad consultandum, est
prior electione; qua sequitur consultationem.

Prior Conclusio probatur à D. Tho: satis ob-
fcurè. Potest sic explicari. Voluntas priùs respicit
aliquid tamquam obiectum volitum, quād respi-
ciat illud tamquam effectum suum executioni
mandandum: sed per electionem respicit medium
tamquam obiectum volitum; per vſum verò tam-
quam effectum suum mandandum executioni ad
finem consequendum: ergo electio est prior vſu.
Idē clarius si probari potest. De ratione electionis
nō est vt simul tempore & naturā coniunctam
habet executionē (eligitur enim id quod postea
execendum est:) atq[ue] de ratione vſus est, vt si-
mul tempore & naturā sit coniunctus executioni:
ergo electio præcedit vſum. Minor probatur: quia
vſus formalis seu paſsiuſ est ipsa executio seu o-
peratio potentia exequentis, vſus autē actiuſ est
quidem ipsa volitio ordine naturae prior execu-
tione; sed hæc volitio non habet rationem vſus
actiuſ, niſi quatenus iam actu mouet potentiam
exequentem; & ita vſus actiuſ includit execu-
tione in obliquo; est enim volitio movens actu
potentiam exequentem ad operandum.

Dices, Hinc sequi, cūdenī numero actum pos-
ſe esse vſum actiuum, & electionem.

Respondeo, Id verū ſeſt. Tamen actus ille
aliā ratione est electio, aliā vſus. Est electio, qua-
tenus est volitio medij, tamquam obiectuſ. Est
vſus actiuſ, quatenus est cauſa mouens ad execu-
tione, coniuncta executioni. Sunt igitur di-
uersæ rationes horum actuum, etiamſi in eundē
numero actuum poſſint conuenire.

D V B I V M.

Quando electio ſit actus diſtinctus ab vſu actiuo,
& quando non?

Respondeo, Quando aliquis ita eligit aliquod
medium, vt ex vi illius electionis non fe-
quatur immediatè executio, ſed opus fit alia vo-
luntate ad executionem; tunc electio eſt actus
omino diſtinctus ab vſu actiuo. Ut cum propon-
imus aliquid facere, v. g. ſtudere, ſumere me-
dicamentum; ſed non statuimus ſimiliter de tempo-
re, loco, modo, materiā & ſimilibus circumſtan-
tiis ad executionem neceſſarijs; quo pacto paſſim
ſic electio mediiorum. Et ita verū eſt quod ait
D. Thomas ad 1. *Vſum eſſe medium inter elec-
tionem & executionem*, quia eſt actus medius diſtin-
ctus ab extremis.

Quando vero ita quis eligit, vt ex vi illius
electionis abſque alia volitione interueniente ſe-
quatur executio, tunc illa electio codem mo-
mento quo ſequitur executio, fit vſus actiuſ.
Ut cum aliquid eligitur h̄ic, & nunc cum cæ-
teris circumſtantij, v. g. hanc medicinam hoc tem-
pore & loco ſumendam: & hoc modo vſus non
eſt actus medius inter electionem & execu-
tionem, tamquam realiter diſtinctus ab electione;
ſed idem actus ſecundū rem eſt electio & vſus
actiuſ; & ſolum ſecundū rationem, ſcilicet
quatenus habet rationem vſus, eſt medius.

Notandum in Rep. ad 3. vbi D. Thomas ait
in quolibet actu voluntatis poſſe accipi conſenſum; elec-
tionem, & vſum, id non lic eſte intelligendū, quiaſi
in quibus actu voluntatis haſtis ratiōnes expli-
cite concurrant; id enim falſum eſt; ſed ſolum
implicite & virtute h̄ec fiunt per vnum cundem-
que actum tripliciter conſideratum, quia omnis
actus voluntatis implicite reſectitur ſuper ſe-
ipſum. Itaque qui eligit aliquid, implicite etiam
eligit iſipſum eligere, quatenus praefert iſipſum eli-
gere ei, quod eſt non eligere. Conſentit etiam in
electionem, quatenus placet abſolutè electio ſine
comparatione ad non eligere. Denique vtitur
etiam ſua voluntate ad electionem, quatenus per
eundem actum eam ad electionem applicat. Ita-
que ſolum eſt vnuſ actus ſimplex triplici modo
conſideratus. Poſſent hoc modo etiam plures
rationes in codem actu conſiderari; vt actus im-
peri, & vſus paſſiui.

Q V A E S T I O X V I I .

De Imperio.

ARTICVLVS I.

Vtrum Imperare ſit actus
rationis?

Conclusio, Imperare eſt eſſentialiter actus
rationis: ſupponit tamen actum volun-
tatis, cuius virtute moueat ad exerci-
tium actus.

Cuius potentie actus ſi imperium?

Quidam Doctores ſentiant, Imperium eſſe
actum voluntatis. Nihil enim eſt aliud, Almānius,
quam efficacem volitionem, vt aliquid fiat, Ita
Iac. Almānius trac. 3. Moral. c. 2. Ioan. Medina
C. de oratione, q. 2. Occam in 3. q. 12. & alij.

Contrarium docet hic D. Thomas cum ſuis.
Verū vtraq[ue] ſententia recte explicata vera eſt.
Vnde notandum eſt, imperium dupliciter accipi
poſſe; Primò, Proprie; & ſic reſpicit alterum, ſe-
cundū.